

PÕLLUMAJANDUSAMET

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

PMA taimekaitse valdkonna ülevaade järelevalve käigus tuvastatust (mis positiivne, mida saaks paremini)

Katrin Kikkas

Taimekaitse ja väetise osakond

28.03.2018

Seadusandlus

- **Taimkaitsevahendite turulelubamist reguleerib :**
Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus (EÜ) nr 1107/2009
- **Taimkaitsevahendite alast järelevalvet reguleerib**
Eesti siseriiklik seadusandlus:

Taimkaitseseadus

Ja sellest lähtuv määrus:

- Põllumajandusministri 29.11.2011. a määrus nr 90
„Taimkaitsevahendi kasutamise ja hoiukoha täpsemad nõuded“

Taimekaitsevahendi turule lubamine

- Taimekaitsevahend saab Eestis turule loa alusel, menetlemine võtab umbes poolteist aastat
- Enne kui PMAs tehakse otsus, kas taimekaitsevahend saab Eestis turule või mitte, hinnatakse:
 - a) füüsikalisi-keemilisi omadusi,
 - b) toksikoloogilisi ja ökotoksikoloogilisi omadusi, sealhulgas mõju mesilastele,
 - c) taimekaitsevahendi looduses käitumist ja levikut,
 - d) võimalikke jääke toidus,

Taimkaitsevahendi turule lubamine

Eesmärk on:

- Tagada inimeste ja loomade tervise ning keskkonnakaitse kõrge tase
- Taimkaitsevahendeid võib kasutada:
 - 1) järgides rangelt kasutusjuhendit
 - 2) ainult ettenähtud kultuuridele
 - 3) lubatud kulunormide piires
 - 4) õigetel kasutusaegadel

Taimekaitsevahendi kasutamise üldnõuded

- Kasutada vastavalt pakendi märgistusele (loa tingimused)
- Taimekaitsevahendi arvestuse pidamine (põlluraamat)
- Tuule kiirus alla 4 m/s
- Tuule suund (triivi vältimine)
- Temperatuur alla 25⁰C
- Kasutuspiirangute, sh puhvertsoonide ja veekaitsevööndite arvestamine
- Taimekaitsetunnistuse olemasolu
- Isikukaitsevahendite kasutamine
- Integreeritud taimekaitse – võimalusel mehaaniliste tõrjevõtete eelistamine keemilistele

Taimekaitsevahendi kasutamise üldnõuded mesilaste kaitsmise eesmärgil

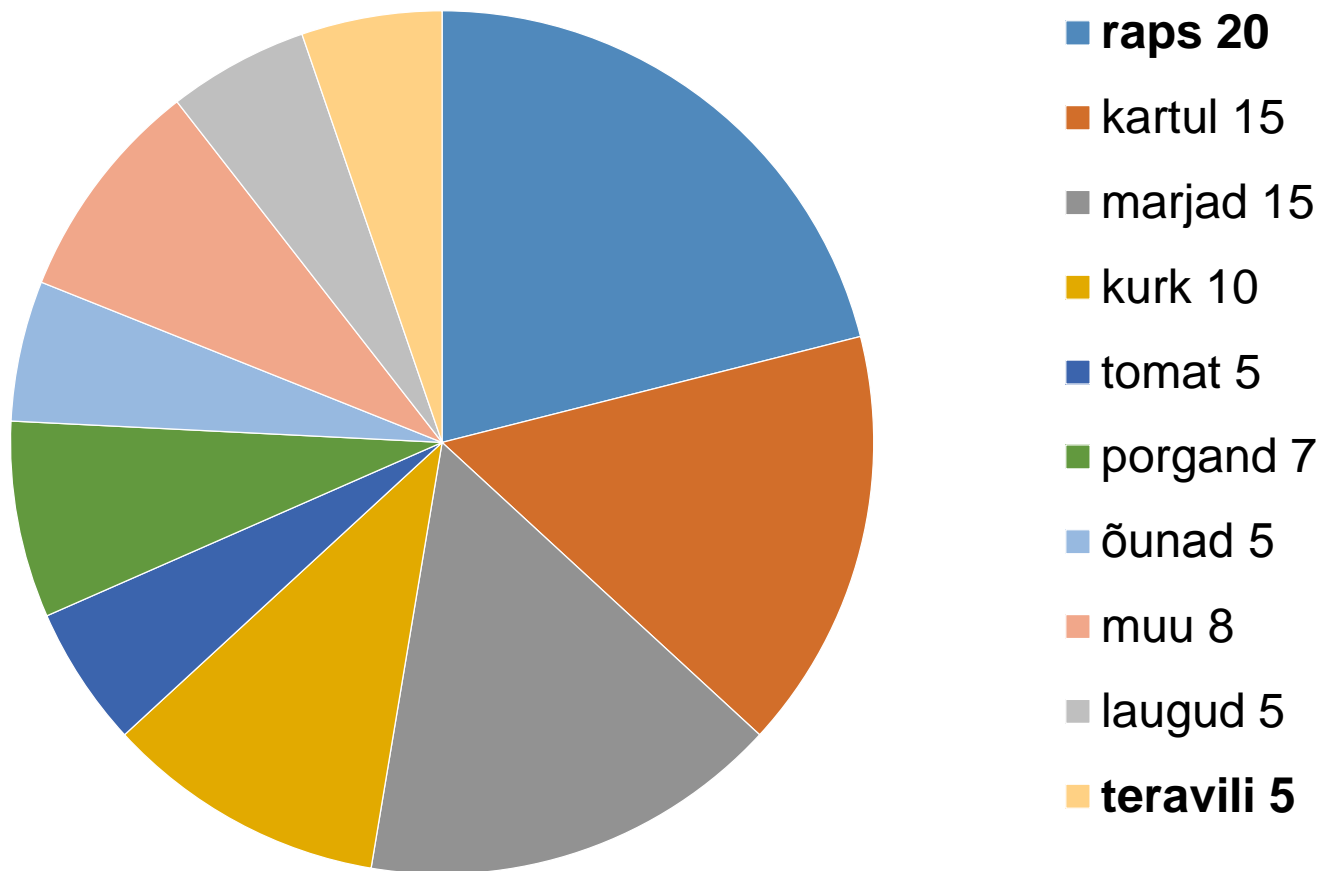
- Taimekaitsevahendi õhust pritsimise ja õitsvate taimede pritsimise keeld.
- Õitsvaid taimi võib erandina pritsida vaid siis, kui taimekaitsevahendil on vastav mäрге ja sellisel juhul võib seda teha varahommikul või hilisõhtusel ajal (kell 22.00 – 05.00), mil mesilased ei lenda.
- Mesiniku ja põllumajandustootja omavaheline teavitatus

Taimekaitsevahendite järelvalve

- PMA teostab taimekaitsevahendite kasutamise ja turustamise alast järelvalvet Eestis
 - Kasutamine (Vahendid, pritsid, hoiukoht, põlluraamat)
 - Turustamine (Hulgi- ja jaemüük)
 - Proovide võtmine põllumajandustoodangust (Töötlemata)
- Aastas viiakse läbi keskmiselt 1000 taimekaitsevahendite järelvalve toimingut. Sealhulgas on ca. 100 proovi taimekaitsevahendite jääkide määramiseks taimses materjalis

PLAANITUD PROOVID 2018

KOKKU 95

Taimekaitsevahendite järelvalve 2017

- Koostati TKV turustamise ja kasutamise nõuete rikkumise kohta 21 ettekirjutust ja 81 kirjalikku tähelepanujuhtimist.

Peamised rikkumised olid:

- Aegunud etiketiga või turule mittelubatud TKV müük
- TK tunnistuse puudumine
- Põlluraamatu mittekorrektne täitmine
- Õitsvate taimede või lubatust suurema tuulega pritsimine
- Kavandatavast TK tööst mesiniku teavitamata jätmine
- Väärteomenetlusi õiguslike aluste puudumise tõttu lähi ei viidud

Taimkaitsevahendite järelvalve

- 2017. aastal oli PMA töös ka juhtumeid, mis seotud mesilaste võimaliku hukkumisega TKV kasutamise tagajärjel.
- Peamiseks mesilaste surmade põhjuseks läbi aastate on olnud taimkaitsevahendites kasutatav toimeaine dimetooat, mida on kasutanud rapsikasvatajad.
- Dimetooati sisaldavad taimkaitsevahendid on küll Eestis turule lubatud, kuid pole lubatud kasutada rapsil vaid hoopis peamiselt teraviljal. Seega on mesilaste hukkumise põhjustanud taimkaitsevahendi kasutusnõuete rikkumine.

Vastutusele võtmine

- PMA saab taimekaitsevahendi väärkasutaja taimekaitsetunnistuse kehtetuks tunnistada (kui on korduv rikkumine) ja teavitada PRIA-t kohustusliku majandamisnõude rikkumisest, mis viib reeglina toetuste vähendamiseni.
- Maaeluministerium on tõhustamas meetmeid, et seadusega ette näha praegusest paremad võimalused väärteomenetluse algatamiseks ja rahalise karistuse määramiseks.

Mida saaks tulevikus paremini teha?

- Senisest enam teavitustööd – ennetav tegevus

Sest kõikidest nõuetest kinni pidades ja omavahel koostööd tehes on võimalik saavutada olukord, kus taimekaitse ja muud elualad (nt. mesindus) saavad kõrvuti eksisteerida arvestades mõlema osapoole huvisid.

- Panna paika prioriteedid ja tegevused, kuidas need ellu viia (koostöös EPKK jt huvigruppidega)

Taimekaitse järelevalve prioriteetidid 2018

- Senisest suurem õitsva rapsi kasvuaegne kontroll
- Mittepõllumajanduslikel aladel taimekaitsevahendite kasutamise kontroll
 - Raudteede ümbrus, haljasalad, pargid
- Etteteatamata kontrollid ja seiresõidud
- Teadlikkuse tõstmine
 - Teavitustöö klientidele, kasutajate juhendamine

Järelevalve prioriteetid läbi kommunikatsiooni

Parem ja läbimõeldum kommunikatsioon erinevate huvigruppide vahel selleks on plaanis:

- Enne algavat hooaega teha teavitustööd
- Infomaterjalid ja infopäevad klientidele

Sihtgrupp: turustajad, põllumajandustootjad, väikeaiapidajad, TKV kasutajad mittepõllumajanduses, taimekaitsekoolituste läbiviijad

- Maamess, artiklid, materjalid kodulehele, pressiteated jpm

Teemad, mis vajavad kajastamist:

- Taimekaitse ja mesindus
- Glüfosaadi kasutamine
- Integreeritud taimekaitse

PÕLLUMAJANDUSAMET

Aitäh!

